

Oponentský posudek diplomové práce:
Roman Hommer: Negativní jevy na ZŠ a současná legislativa

V úvodu své práce autor uvádí, že pracuje jako strážník městské policie v České Krumlově a s negativními jevy, které v práci popisuje, se osobně setkává. Předem upozorňuje na nedostatky výchovy v rodinách, které pak způsobují nutnost přenést řešení výchovných problémů na školu, potažmo společnost.

Práce se člení na šest kapitol, přičemž pět z nich představují určité teoretické předznamenání kapitoly šesté, obsahující vlastní empirický výzkum. Následuje seznam použitých zdrojů, a to 35 tištěných a 15 internetových pramenů. Vědeckému charakteru práce je nápomocí, že autor cituje z právně-sociologické literatury. Následuje úctyhodných cca 50 stran příloh.

V první kapitole se autor věnuje rozlišení a výkladu základních pojmů. Zajímavou informací představuje skutečnost, že autorem pojmu sociální patologie je anglický filosof Herbert Spencer, který jím vyjádřil paralelu mezi biologickým a společenským organismem. Pojem (sociální) deviace pochází rovněž z anglosaského prostředí. Ve druhé kapitole pak autor přechází k popisu nejčastějších negativních jevů u žáků vybraných základních škol v Českém Krumlově. Zajímavé je rozdělení různých typů záškoláctví. Důležité je rozlišení příčin krádeží, kdy dítě ještě nevypělé není schopné zvážit morální důsledky svých činů, zatímco plánované promyšlené krádeže jsou přiznané pro starší žáky. Autor je nucen konstatovat, že šikana a agresivita mladých v dnešní společnosti narůstá. Třetí kapitola se zabývá faktory negativního výchovného vlivu na děti. I zde se může dysfunkční rodina stát prapočátkem problémů. Také média zapříčiňují negativní jevy v chování dětí a mladistvých, zejména proto, že virtuálně vytvořený svět předkládají jako realitu.

Prevence rizikového chování je předmětem zkoumání čtvrté kapitoly. Zde je s podivem, kolik rozmanitých programů a strategií produkuje a kolik orgánů vytváří náš stát, aniž by byl evidentní jejich setrvalejší a prokazatelný dopad na chování mládeže. Autor zdůrazňuje úlohu ředitele školy a třídních a dalších učitelů. Oni to jsou, kdo se s negativními jevy setkávají v první linii. Peer programy, které autor uvádí, působí snad poněkud módně a aktivisticky.

Právní erudici prokazuje autor v páté kapitole, která pojednává o legislativě ve vztahu k primární prevenci. Nejedná se ovšem pouze o zákony nebo vyhlášky ministerstev, nýbrž o interní normy, jakými jsou především metodické pokyny. Kromě toho se zde objevují národní strategie, akční plány a obdobné pokusy uchopit problematiku skrze aktivistické dokumenty.

Jádrem práce je výzkum, který autor prováděl ve čtyřech základních školách v Českém Krumlově. Je škoda, že musel vynechat školu, ve které jsou umístěni právě ti nejproblémovější žáci. V ostatních školách bylo jejich vedení nápomocno s organizováním výzkumu, tj. smíšeného výzkumného designu, kdy autor mohl pokládat pedagogům cílené otázky. Zajímala jej především otázka nárůstu negativních jevů, primární prevence, znalosti předpisů o prevenci a hodnocení nápomoci městské policie. Pedagogové se setkávají se šikanou i kybershikanou, kouřením tabáku i marihuany, záškoláctvím, konzumací alkoholu, vandalismem apod. Zařazena je ovšem i závislost na počítačích, sebepoškozování nebo anorexie. Pedagogové jsou tázáni mj. na možnosti, které by více přispěly k prevenci i na to, co jejich škola organizuje právě za tímto účelem. Všechny údaje získané od pedagogů autor s pečlivostí kvantifikuje a znázorňuje v grafech a konečně dochází k verifikaci či naopak falzifikaci hypotéz, které předestřel.

V práci lze nalézt některé stylistické neobratnosti, překlepů není mnoho. Aktuality dodává práci precizně provedený a dokumentovaný výzkum v autentickém prostředí. Práci **doporučuji k obhajobě** a lze ji hodnotit jako **výbornou**, pokud autor přesvědčivě vystoupí v diskusi při ústní obhajobě.

Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D.

